

UNIwersYTET OPOLSKI

---

**OPOLSKIE STUDIA  
ADMINISTRACYJNO-PRAWNE**

**XIV/2**



---

**OPOLE 2016**

RADA NAUKOWA

*Andrzej Bator* (Uniwersytet Wrocławski)  
*Silvestre Bello Rodríguez* (Universidad de las Palmas de Gran Canaria)  
*Tadeusz Bojarski* (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)  
*Maria del Carmen Lázaro Guillamón* (Universitat „Jaume I” Castellón de la Plana)  
*Stanisław Hoc* (Uniwersytet Opolski)  
*Lothar Knopp* (Brandenburski Uniwersytet Techniczny w Chociebużu/Cottbus)  
*Wojciech Kowalski* (Uniwersytet Śląski)  
*Włodzimierz Kuryło* (akademik Akademii Nauk Wyższych Szkół Ukrainy)  
*Vasilica Negrut* (Danubius University)  
*Tomasz Sokołowski* (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza)  
*Jerzy Zajadło* (Uniwersytet Gdański)  
*José Luis Zamora Manzano* (Universidad de las Palmas de Gran Canaria)

REDAKTOR NACZELNY

*Włodzimierz Kaczorowski*

REDAKTORZY TEMATYCZNI

*Ewa Kozerska*  
*Piotr Sadowski*  
*Andrzej Szymański*

SEKRETARZ REDAKCJI

*Marta Woźniak*

ADRES REDAKCJI

Wydział Prawa i Administracji  
Uniwersytetu Opolskiego  
ul. Katowicka 87a, 45-060 Opole  
e-mail: redakcja.osap@gmail.com

**Deklaracja o wersji pierwotnej**

Redakcja deklaruje, że wersją pierwotną (referencyjną) czasopisma jest wersja papierowa.

<http://prawo.uni.opole.pl/studia.php>

## SPIS TREŚCI

### Artykuły

Anna CEGLARSKA, Głos ludu w archaicznej Grecji – pomiędzy Tersytem a Hezjodem . . . . .	9
Jan ZABŁOCKI, Stanowienie prawa na zgromadzeniach ludowych w Rzymie republikańskim. . . . .	23
Elżbieta LOSKA, Rola konsula i pretora w procesie legislacyjnym okresu republiki . . . . .	31
Anna TARWACKA, Cenzorzy a zgromadzenia ludowe w Rzymie okresu republiki . . . . .	45
Przemysław KUBIAK, Od przypadku do przypadku – czyli o <i>casus</i> na gruncie rzymskiego prawa karnego oraz pism retorycznych Cyncerona . . . . .	57
Beata Jolanta KOWALCZYK, Pewność i jakość prawa a starorzyskie i współczesne czynniki prawotwórcze w Polsce. . . . .	79
Dariusz SZPOPER, Rada Państwa (1810–1917). Od subsydiarnego organu władzy rosyjskich imperatorów do izby wyższej parlamentu. . . . .	91
Rafał KANIA, Debata parlamentarna poświęcona projektowi prawa małżeńskiego z 1818 r. jako płaszczyzna wymiany idei politycznych i prawnych . . . . .	119
Piotr Miłosz PILARCZYK, Funkcje kontrolne parlamentów na ziemiach polskich w początkach XIX w. . . . .	143
Mikołaj TARKOWSKI, System przedstawicielski w poglądach Borysa Cziczierina . . . . .	159
Tomasz DOLATA, Działalność parlamentarna Jana Olrycha Szanieckiego . . . . .	171
Przemysław DĄBROWSKI, Mariam KHOPERIA, Parlament Gruzjińskiej Republiki Demokratycznej w latach 1918–1921. . . . .	183
Mateusz KĘPA, Kościół katolicki wobec parlamentaryzmu II Rzeczypospolitej na przykładzie nauczania społecznego kardynała Stefana Adama Sapiehy . . . . .	197
Paweł FIKTUS, Udział kobiet w działalności prawotwórczej Senatu II Rzeczypospolitej . . . . .	207
Józef KOREDCZUK, Przestępstwa przeciwko wyborom i głosowaniu w polskim prawie karnym XX wieku. . . . .	219

### Sprawozdania

XII Colloquium Prawno-Historyczne „Edukacja prawnicza od Bejrutu do Bolonii. W jubileusz 10-lecia Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego”, Brzeg, 10-11 maja 2016 r. ( <i>Andrzej Szymański</i> ) . . . . .	233
VII Polish-Spanish Conference on European Legal Tradition. <i>Environmental protection: legal bases from Rome to current law</i> , Las Palmas de Gran Canaria, 30 kwietnia 2016 r. ( <i>Piotr Sadowski</i> ) . . . . .	241

## CONTENTS

### Articles

- Anna CEGLARSKA, The voice of people in archaic Greece – between Thersites and Hesiod . . . . . 9
- Jan ZABŁOCKI, The law making at People’s Assemblies in the Republican Rome . . . . . 23
- Elżbieta LOSKA, The role of Consul and Praetor in the legislation process in the Republic . . . . . 31
- Anna TARWACKA, Censors and People’s Assemblies in the Republican Rome . . . . 45
- Przemysław KUBIAK, Case by case – about a *casus* in Roman criminal law and Cicero’s rhetoric writings . . . . . 57
- Beata Jolanta KOWALCZYK, Reliability and quality of law, and the ancient-Roman and contemporary law-making factors in Poland . . . . . 79
- Dariusz SZPOPER, The Council of State (1810–1917). From a subsidiary authority of Russian emperors to the upper house of parliament . . . . . 91
- Rafał KANIA, The parliamentary debate devoted to the project of the marriage law of 1818 as the plane of exchange of political and legal ideas . . . . . 119
- Piotr Miłosz PILARCZYK, The control functions of Polish parliaments in the early nineteenth century . . . . . 143
- Mikołaj TARKOWSKI, The representative system in the views of Boris Chicherin. . . . . 159
- Tomasz DOLATA, The parliamentary activity of Jan Olrych Szaniecki . . . . . 171
- Przemysław DĄBROWSKI, Mariam KHOPERIA, The Parliament of the Georgian Democratic Republic in the years 1918–1921 . . . . . 183
- Mateusz KEPA, The catholic Church towards parliamentarism of the Second Republic of Poland (the case study of the social teaching of cardinal Adam Stefan Sapieha). . . . . 197
- Paweł FIKTUS, Women’s participation in the law-making activity of the Senate of the Second Republic. . . . . 207
- Józef KOREDCZUK, Electoral fraud and vote rigging in the polish criminal law of the 20<sup>th</sup> century . . . . . 219

### Reports

- XII Legal-Historical Colloquium “The legal education from Beirut to Bologna. On the jubilee of the 10<sup>th</sup> anniversary of the Faculty of Law and Administration of Opole University”, Brzeg, 10–11 May 2016 (*Andrzej Szymański*) . . . . . 233
- VII Polish-Spanish Conference on European Legal Tradition. Environmental protection: legal bases from Rome to current law, Las Palmas de Gran Canaria, 30 April 2016 (*Piotr Sadowski*) . . . . . 241

REDAKTOR  
*Renata Żemojcin*

REDAKTOR TECHNICZNY  
*Natalia Musiał*

KOREKTA  
*Patrycja Racuł*

SKŁAD I ŁAMANIE  
*Barbara Zwolińska-Kobiela*

PROJEKT OKŁADKI  
*Paweł Klimczak*

© Copyright by Uniwersytet Opolski  
Opole 2016

ISSN 1731-8297

Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 45-365 Opole, ul. Dmowskiego 7–9.  
Wydanie I. Nakład: 100 egz. Składanie zamówień 77 401 67 46, e-mail: [wydawnictwo@uni.opole.pl](mailto:wydawnictwo@uni.opole.pl)  
Druk: EXPOL P. Rybiński, J. Dąbek Spółka jawna, ul. Brzeska 4, 87-800 Włocławek